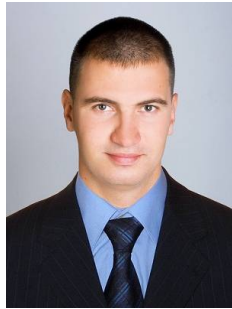

УДК 342.95+342.734

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-3-185-190

Костянтин ФОМІЧОВ[©]

кандидат юридичних наук, доцент
(Центральноукраїнський державний
університет імені Володимира Винниченка,
м. Кропивницький, Україна)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ СУБ'ЄКТНОГО СКЛАДУ ФОРМУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОЇ ЗАХИЩЕНОСТІ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Стаття містить адміністративно-правовий аналіз суб'єктного складу публічного управління у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю. Визначено місце та роль публічного органу управління у сфері формування державної соціальної політики, розкрито повноваження та завдання кожного з виділених елементів у межах дослідженої проблеми. З'ясовано особливості участі Президента України як гаранта дотримання прав і свобод людини, в тому числі у формуванні засобів і позадискримінаційних шляхів реалізації цих прав, створення правового фундаменту безбар'єрного суспільного середовища. Надано увагу повноваженню Офісу Президента України у сфері забезпечення дотримання прав і свобод, недопущення дискримінації людей з обмеженими можливостями та вадами, однією із головних завдань якого є – сприяння у продуктивній взаємодії Президента з державними органами для досягнення ефективного результату виконання напрямів державної політики, у тому числі соціальної. Наголошено на здійсненні безпосереднього парламентського контролю за дотриманням прав і свобод людини та громадянина Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини. Саме до кола прав Уповноваженого входить забезпечення виконання захисту прав осіб з інвалідністю здійсненням контролюючих заходів, шляхом відвідування, виявлення та запобігання проявів порушення прав і свобод останніх. Проаналізовано роль консультативних органів Верховної Ради України з виділенням їх участі у формуванні державної політики, спрямованої на захист прав осіб з інвалідністю.

Ключові слова: формування, державна політика у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю, особи з інвалідністю, публічне управління.

Постановка проблеми. Формування державної політики є складовою державно-владних правовідносин, закріплених нормами адміністративного права, що визначають права та обов'язки суб'єктів правовідносин. Учасниками цих правовідносин, зважаючи на теорію права, є громадяни та інші особи, не наділені владними повноваженнями, у тому числі державні органи, які утворюють державно-адміністративну систему, що визначає курс політики країни, спрямовуючи її на вибір прогресивних державно-управлінських методів і принципів.

На сучасному етапі розвитку нашого суспільства метою адміністративно-правового регулювання є встановлення і регламентація таких взаємовідносин, якими кожній людині повинно бути гарантовано реальне додержання і охорона у сфері виконавчої влади належних їй прав і свобод, а також ефективний захист цих прав і свобод у разі їх порушення [3, с. 2]. Обираючи курс євроінтеграційних перетворень, Україна здійснює поступове зближення до вимог Спільної політики ЄС у сфері соціальної політики, вживає заходів щодо посилення ефективності діяльності суб'єктів формування соціального сектора через запровадження позитивної державної політики.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Дослідженням напрямів формування державної політики та розвитку соціальної сфери займалися вчені: В. Вакуленко, В. Грузєва, О. Люта, Л. Мельник, М. Орлатий, Н. Пігуль, Р. Підлипна, О. Сергієнко, І. Топішко тощо.

Метою статті є розкриття повноважень державних органів України та інших суб'єктів, які відіграють основну роль у формуванні та здійсненні державної політики з питань соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

© К. Фомічов, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-2062-6441>

seregashv@ukr.net

Виклад основного матеріалу. Державна політика базується на комплексному підході функціонального спрямування, спрямованого на вирішення взаємопов'язаних політичних і соціально-економічних проблем із своєчасним реагуванням змін і нововведень для подолання цих проблем в державі й суспільстві. Саме тому державна політика формування соціальної захищеності осіб з інвалідністю базується на цілеспрямованій діяльності уповноважених суб'єктів публічного управління, яка реалізовується шляхом здійснення нормативно-правових, організаційних та управлінських заходів у сфері формування та реалізації цієї політики, винайдення форм соціальної захищеності осіб з інвалідністю.

Якщо ми звернімося до теоретико-правових основ, то низка науковців до суб'єктів адміністративного права відносить дві групи: 1) індивідуальні суб'єкти – фізичні особи, які поділяються на такі: громадяни (володіють повним набором прав і обов'язків в державі), іноземці та особи без громадянства (мають обмеження щодо політичних прав, не виконують військового обов'язку), фізичні особи з іншим спеціальним статусом; 2) колективні суб'єкти (юридичні особи): держава, державні органи та установи, громадські об'єднання, адміністративно-територіальні одиниці та їх населення, виборчі округи, релігійні організації, промислові підприємства, іноземні підприємства тощо [1, с. 86].

Суб'єкти формування та реалізації державної політики сприяють продуктивному та ефективному вирішенню завдань, мета яких – забезпечення надійності та стабільності у виконанні основних напрямів реалізації державної політики, гарантування дотримання прав всіх часників адміністративно-правових відносин та запобігання виникненню конфліктів під час провадження взаємодії цих суб'єктів, спираючись на норми права, й тим самим зміцнюючи фундамент організаційно-управлінської діяльності державних органів.

Для формування та реалізації державної політики ці суб'єкти мають свою організаційно-правову визначеність, упорядкованість та структуру, якій відповідатиме наявність певного кола наділених прав та обов'язків.

Як зазначає Д. Кіблик, суб'єкти формування державної політики – це система органів публічної влади, до компетенції яких віднесено створення державної політики, у тому числі й усіх її складових. Суб'єктами реалізації державної політики є сукупність органів публічної влади та інших інституцій, які, згідно з чинним законодавством, уповноважені здійснювати заходи, які спрямовані на втілення такої державної політики (у цілому або її окремих складових) в реальність [2, с. 113–114].

У контексті викладеного спробуємо охарактеризувати суб'єкти державної політики у сфері соціальної захищеності осіб з інвалідністю, спираючись на суб'єкти її формування.

Як ми вже зазначали вище, формування соціальної політики захисту осіб з інвалідністю на державному рівні, матеріалізуючи її у нормативно-правові форми, покладено на низку державних органів, які, цілком логічно, очолює Верховна Рада України.

Верховна Рада України є єдиним органом законодавчої влади, яка визначає засади внутрішньої і зовнішньої політики держави, реалізує стратегічні курси держави, що відображено у ст. 85 Конституції України [4]. Ухвалені Верховною Радою законодавчі акти визначають державний курс, спрямований на забезпечення прав і свобод людини, формування засобів та позадискримінаційних шляхів реалізації цих прав, створення правового фундаменту безбар'єрного суспільного середовища.

До повноважень Верховної Ради України у сфері захисту осіб з інвалідністю та формування відповідної політики можна віднести:

- затвердження Державного бюджету України та внесення змін до нього, контроль за його виконанням;
- визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики, реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору;
- затвердження загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля;
- розгляд і ухвалення рішення щодо схвалення Програми діяльності Кабінету Міністрів України;
- призначення на посаду та звільнення з посади Уповноваженого Верховної Ради

України з прав людини; заслуховування його щорічних доповідей про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні тощо [4].

Водночас, як зазначає Є. Соболев, Верховна Рада України бере участь в адміністративних правовідносинах через функціонування апарату та комітетів, тим самим забезпечує законотворчу складову органів публічної влади, формує та виробляє обов'язкові для виконання стандарти, положення та вимоги, а також визначає державну політику у всіх сферах життя суспільства [12, с. 52–53], тобто вона є головним органом формування державної політики, при цьому її участь в адміністративно-правових відносинах реалізується через допоміжні інституції [2, с. 124].

Для здійснення окремого напрямку законопроектної роботи та попереднього розгляду питань Верховною Радою України при ній створені комітети, діяльність яких регламентується Законом України «Про комітети Верховної Ради України». Одним із напрямів діяльності цих комітетів є участь у попередньому розгляді та підготовці висновків і пропозицій щодо проектів загальнодержавних програм економічного, науково-технічного, соціального, національно-культурного розвитку, охорони довкілля, а також наданні згоди на обов'язковість чи денонсацію міжнародних договорів України; узагальнення зауважень і пропозицій, що надійшли до законопроектів, у тому числі у сфері соціального захисту; несенні пропозицій щодо перспективного планування законопроектної роботи [5].

Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» на сьогодні при Верховній Раді дев'ятого скликання діє 23 комітети. Серед цієї кількості мають стосунок до формування політики соціального захисту осіб з інвалідності безпосередньо Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів та Комітет з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування. Зупинімося безпосередньо на їх повноваженнях.

Тож до предмета відання Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів треба віднести: формування та безпосереднє визначення державної політики у сфері соціального захисту громадян; соціальний захист і реабілітація осіб з інвалідністю та регулювання діяльності їх підприємств і громадських об'єднань; реабілітація ветеранів війни з числа учасників антитерористичної операції та здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях; законодавче регулювання надання соціальних послуг ветеранам, особам з інвалідністю, особам похилого віку та іншим особам, які перебувають у складних життєвих обставинах [7].

Щодо Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, то його відання поширюється на таке коло: законодавство про охорону здоров'я, у тому числі про медичну допомогу, лікувальну діяльність, лікарські засоби, медичні вироби, фармацевцію та фармацевтичну діяльність; сучасні медичні технології та медична техніка; розвиток трансплантології в Україні; санаторно-курортне оздоровлення тощо [7].

Але є також низка Комітетів, які опосередковано беруть участь у формуванні державної політики захисту прав і свобод осіб з інвалідністю, такі як Комітет з питань правової політики (предмет відання – оцінка відповідності проектів законодавчих актів Верховної Ради України Конституції України; конституційне законодавство; законодавство з надання правової допомоги громадянам, у тому числі й особам з інвалідністю), Комітет з питань освіти, науки та інновацій (забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю у сфері освіти та науки), Комітет з питань транспорту й інфраструктури (забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю під час розробки стратегій і пріоритетів розвитку інфраструктури; розвитку, будівництва та реконструкції інфраструктури всіх видів транспорту; створення умов нормативно-правового характеру для безперешкодного доступу до об'єктів інфраструктури; а також безпеки на транспорті) [2, с. 125].

Безпосередній парламентський контроль за дотриманням прав і свобод людини та громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, який захищає права кожного на території України і в межах її юрисдикції на постійній основі [10]. На державному рівні Уповноважений є визначальним суб'єктом реалізації захисту прав і свобод осіб, додержанням та поваги до прав і свобод між громадянином та органами державної влади, у тому числі шляхом надання можливості реалізації свого

потенціалу особам з інвалідністю.

Саме до кола прав Уповноваженого входить забезпечення виконання захисту прав осіб з інвалідністю здійсненням контролюючих заходів, шляхом відвідування, виявлення та запобігання проявів порушення прав і свобод останніх, а саме: входить і перевіряти будинки дитини, дитячі будинки-інтернати, притулки для дітей, дитячі будинки, загальноосвітні школи-інтернати для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, центри соціальної реабілітації дітей з інвалідністю, центри соціально-психологічної реабілітації дітей; геріатричні пансіонати, будинки-інтернати для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю; пансіонати для ветеранів війни і праці; соціально-реабілітаційні центри [10]. На коло прав Уповноваженого треба звернути увагу на можливість останнього вносити в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина, у тому числі осіб із інвалідністю. Отже, він відіграє функцію як формування шляхом участі у вдосконаленні законодавства України у сфері захисту прав і свобод осіб з інвалідністю, так і реалізації державної соціальної політики, здійснюючи контролюючу функцію за недопущенням порушення прав і свобод, що підкреслює його повноваження спеціальним законодавчим статусом.

Наступним суб'єктом-гарантом у дотриманні прав, у тому числі рівності та надання рівних можливостей в реалізації конституційних прав і свобод незалежно від вад і фізіологічних можливостей, є Президент України.

Як гарант, Президент України на основі та на виконання Конституції і законів України видає укази і розпорядження, які є обов'язковими до виконання на території України [4]. З метою забезпечення належних умов для реалізації соціально-економічних, особистих прав і свобод особами з інвалідністю, впровадження кращого світового досвіду у цій сфері, недопущення дискримінації Президентом України було ухвалено низку указів, серед яких треба виділити: «Про активізацію роботи щодо забезпечення прав людей з інвалідністю» від 03.12.2015 № 678/2015, «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю» від 13.12.2016 № 553/2016; «Про підвищення ефективності заходів у сфері прав осіб з інвалідністю» від 03.12.2019 № 875/2019; «Про деякі заходи щодо соціального захисту ветеранів війни, сімей загиблих, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» від 11.09.2021 № 466/2021.

Відповідно до п. 28 ст. 106 Конституції України Президент створює у межах коштів, передбачених у Державному бюджеті України, для здійснення своїх повноважень консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи і служби [4]. Саме таким постійно діючим допоміжним органом, який треба виділити серед суб'єктів реалізації державної політики, є Офіс Президента України (далі – Офіс), який діє на підставі відповідного Положення, затвердженого Указом Президента від 25 червня 2019 р. № 436/2019.

У сфері забезпечення дотримання прав і свобод людини і громадянина, у тому числі недопущення дискримінації людей з обмеженими можливостями та вадами, треба винести такі завдання Офісу, як: здійснення експертного аналізу політичних, економічних, соціальних, гуманітарних та інших процесів, що відбуваються в Україні і світі, підготовка за його результатами для подання на розгляд Президентові України пропозицій з питань формування та реалізації внутрішньої і зовнішньої політики держави, спрямованої на забезпечення додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина [8].

На директорів Офісу покладено завдання, пов'язане зі здійсненням експертного аналізу соціальних, гуманітарних та інших процесів, що відбуваються в Україні, за результатами яких останні мають підготувати пропозиції Президентові України з питань формування та реалізації цих напрямів політики. Також Офіс Президента України повинен сприяти у продуктивній взаємодії гаранта з державними органами для досягнення ефективного результату виконання напрямів державної політики.

До складу Ради безбар'єрності, що є тимчасовим консультативно-дорадчим органом Кабінету Міністрів України, утвореного з метою створення безбар'єрного простору [11], введено Радника – уповноваженого Президента України з питань безбар'єрності. Ця посада була введена Указом Президента України у 2021 році [9] шляхом трансформації посади уповноваженого Президента з розширенням повноважень останнього у сфері реалізації державної політики відносно осіб з інвалідністю, захисту їх прав та створення безперешкодного середовища для всіх груп населення.

До сфери відповідальності цього радника – уповноваженого належить забезпечення здійснення Президентом України конституційних повноважень щодо додержання конституційної норми про визнання в Україні людини, її життя та здоров'я, честі й гідності, недоторканності та безпеки найвищою соціальною цінністю. Сучасне поняття безбар'єрності та справді безпечного доступного середовища передбачає врахування потреб усіх громадян, включно з людьми з інвалідністю, що повинно бути реалізовано в повному обсязі [13].

Отже, Президент України є суб'єктом, який, відповідно до повноважень, бере участь як у формуванні державної політики у сфері соціального захисту осіб з інвалідністю шляхом формування нормативно-правової бази у досліджуваному контексті, так і до суб'єктів реалізації цієї політики через опосередкований контроль допоміжних органів.

Щодо державного управління та реалізації державної політики з питань забезпечення прав осіб з інвалідністю та їх соціальної захищеності, то останнє здійснюється в межах повноважень центральними та місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування [6].

Висновки. З огляду на структурність та критерії суб'єктів формування державної політики, останніми є система органів публічної влади, до повноважень яких віднесено створення державної політики, визначаючи стратегічні напрями її розвитку, зміцнюючи фундамент організаційно-управлінської діяльності самих державних органів.

Треба зауважити, що здатність суб'єктів у формуванні державної політики визначається: по-перше, наділеними компетенціями, які формують коло та спектр повноважень для здійснення впливу на формування державного соціального курсу; по-друге, можливостями для здійснення цього впливу, яке виражається у різних правових формах.

Список використаних джерел

1. Галуцько В. В., Курило В. І., Коросід С. О. та ін. Адміністративне право України. Т. 1. *Загальне адміністративне право* : навч. посіб. / за ред. проф. В. В. Галуцька. Херсон : Грінв Д. С., 2015. 272 с.
2. Кіблик Д. В. Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики щодо забезпечення прав і свобод осіб з інвалідністю : дис. ... д-ра філос. : 081 – Право. Кропивницький, 2022. 258 с.
3. Колпаков В. К., Кузьменко О. В. Адміністративне право України : підруч. Київ : Юрінком Інтер, 2003. 544 с.
4. Конституція України від 28.06.1996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення: 12.04.2023).
5. Про комітети Верховної Ради України : Закон України від 04.04.1995. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%D0%B2%D1%80#top>. (дата звернення: 12.04.2023).
6. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні : Закон України від 21.03.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>. (дата звернення: 12.04.2023).
7. Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання : Постанова Верховної Ради України від 29.08.2019 № 19-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/19-20#Text>. (дата звернення: 12.04.2023).
8. Про Положення про Офіс Президента України : Указ Президента України від 25.06.2019 № 436/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2019#top>. (дата звернення: 12.04.2023).
9. Про призначення Т. Ломакіної Радником – уповноваженим Президента України з питань безбар'єрності : Указ Президента України від 15.06.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/248/2021#Text>. (дата звернення: 12.04.2023).
10. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини : Закон України від 23.12.1997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#top> (дата звернення: 12.04.2023).
11. Про утворення Ради безбар'єрності : постанова Кабінету Міністрів Україна від 14.04.2021 № 443. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/443-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 12.04.2023).
12. Соболь Є. Визначення поняття та переліку суб'єктів публічної адміністрації в контексті реалізації положень адміністративної реформи. *Наукові записки. Серія : Право*. 2018. Вип. 5. С. 49–55.
13. Щодо трансформації інституту уповноважених Президента України. *Президент України : офіційне інтернет-представництво*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/shodo-transformaciyi-institutu-upovnovazhenih-prezidenta-ukr-69045> (дата звернення: 12.04.2023).

Надійшла до редакції 08.06.2023

References

1. Halunko, V. V., Kurylo, V. I., Koroied, S. O. et al. (2015) *Administratyvne pravo Ukrainy*. Т. 1. *Zahalne administratyvne pravo [Administrative law of Ukraine. Т. 1. General administrative law]* : navch. posib. / za red. prof. V. V. Halunka. Kherson : Hrin D. S., 272 p. [in Ukr.].

2. Kiblyk, D. V. (2022) Administratyvno-pravovi zasady formuvannya ta realizatsii derzhavnoi polityky shchodo zabezpechennia prav i svobod osib z invalidnistiu [Administrative and legal principles of formation and implementation of state policy on ensuring the rights and freedoms of persons with disabilities] : dys. ... d-ra filozof. 081. Kropyvnytskyi, 258 p. [in Ukr.].
3. Kolpakov, V. K., Kuzmenko, O. V. (2003) Administratyvne pravo Ukrainy [Administrative law of Ukraine] : pidruchnyk. Kyiv : Yurinkom Inter, 544 p. [in Ukr.].
4. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 [Constitution of Ukraine of June 28, 1996]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].
5. Pro komitety Verkhovnoi Rady Ukrainy [On the committees of the Verkhovna Rada of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 04.04.1995. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%D0%B2%D1%80#top> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].
6. Pro osnovy sotsialnoi zakhyshchenosti osib z invalidnistiu v Ukraini [On the basics of social protection of persons with disabilities in Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 21.03.1991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].
7. Pro perelik, kilkysnyi sklad i predmety vidannia komitetiv Verkhovnoi Rady Ukrainy deviatoho sklykannia [On the list, quantitative composition and subjects of the committees of the Verkhovna Rada of Ukraine of the ninth convocation] : Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 29.08.2019. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/19-20#Text> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].
8. Pro Polozhennia pro Ofis Prezydenta Ukrainy : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 25.06.2019 № 436/2019 [On the Regulation on the Office of the President of Ukraine: Presidential Decree of June 25, 2019 No. 436/2019]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2019#top> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].
9. Pro pryznachennia T. Lomakinoi Radnykom – upovnovazhenym Prezydenta Ukrainy z pytan bezbariernosti [On the appointment of T. Lomakina as an adviser to the President of Ukraine on barrier-free issues] : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 15.06.2021 № 248/2021. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/248/2021#Text> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].
10. Pro Upovnovazhenoho Verkhovnoi Rady Ukrainy z prav liudyny [On the Commissioner for Human Rights of the Verkhovna Rada of Ukraine] : Zakon Ukrainy vid 23.12.1997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#top> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].
11. Pro utvorennia Rady bezbariernosti [On the formation of the Barrier-Free Council] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 14.04.2021 № 443. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/443-2021-%D0%BF#Text> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].
12. Sobol, Ye. (2018) Vyznachennia poniattia ta pereliku subiektiv publichnoi administratsii v konteksti realizatsii polozhen administratyvnoi reformy [Definition of the concept and list of subjects of public administration in the context of the implementation of the provisions of the administrative reform]. *Naukovi zapysky. Seriya : Pravo*. Vyp. 5, pp. 49–55. [in Ukr.].
13. Shchodo transformatsii instytutu upovnovazhenykh Prezydenta Ukrainy [Regarding the transformation of the institute of the authorized representatives of the President of Ukraine]. *Prezydent Ukrainy : ofitsiine internet-predstavnytstvo*. URL: <https://www.president.gov.ua/news/shchodo-transformatsiyi-institutu-upovnovazhenih-prezidenta-ukr-69045> (access date: 12.04.2023). [in Ukr.].

ABSTRACT

Kostyantyn Fomichov. Administrative and legal analysis of entities composition of national policy formation in the field of social security for persons with disabilities. The article contains an administrative and legal analysis of the subject composition of public administration in the field of social protection of persons with disabilities. The place and role of the public management body in the sphere of formation of state social policy is determined, the powers and tasks of each of the selected elements within the scope of the investigated problem are revealed. The peculiarities of the participation of the President of Ukraine as a guarantor of the observance of human rights and freedoms, including in the formation of means and non-discriminatory ways of realizing these rights, and the creation of a legal foundation for a barrier-free public environment, have been clarified.

Attention was paid to the authority of the Office of the President of Ukraine in the field of ensuring the observance of rights and freedoms, preventing discrimination of people with disabilities and disabilities, one of the main tasks of which is to assist in the productive interaction of the President with state bodies to achieve effective results in the implementation of state policy, including social one. Emphasis is placed on direct parliamentary control over the observance of human and citizen rights and freedoms by the Human Rights Commissioner of the Verkhovna Rada of Ukraine. The scope of rights of the Commissioner includes ensuring the protection of the rights of persons with disabilities by implementing control measures, by visiting, detecting and preventing manifestations of violations of the latter's rights and freedoms. The role of consultative bodies of the Verkhovna Rada of Ukraine is analyzed, highlighting their participation in the formation of state policy aimed at protecting the rights of persons with disabilities.

Keywords: *formation, state policy in the field of social protection of persons with disabilities, persons with disabilities, public administration.*